

INFORMAČNÍ PŘÍRUČKA

PRO CIZINCE V PLZNI

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Pomáhající **Plzeň**

OBSAH

Úvod	2
Pobyt na území České republiky	3
Zaměstnání a podnikání	7
Zdravotní pojištění a zdravotní péče	15
Sociální zabezpečení a služby pro cizince v Plzni	20
Vzdělávání	26
Plzeň – kultura a zábava	29
Doprava v Plzni	31
Důležité kontakty	33

Aktualizovaná elektronická Informační příručka pro cizince v Plzni je určena především cizincům z tzv. třetích zemí, kteří žijí a pracují na území města, ale pochopitelně nejen jim. Publikace nabízí v pěti jazykových mutacích základní přehled informací o podmínkách pobytu, zaměstnávání, podnikání, sociálním zabezpečení nebo o systému vzdělávání a zdravotní péče v České republice. Zároveň přináší informace z oblasti plzeňských sociálních služeb, kultury, ale také městské hromadné dopravy, které cizincům žijícím v Plzni napomohou k lepší orientaci v každodenních oblastech života. Kapitoly jsou vždy doplněny seznamem webových odkazů se vztahem k dané problematice. Nechybí ani konkrétní kontakty na příslušné instituce.

Informační příručka pro cizince v Plzni – vzhledem ke svému rozsahu – obsahuje sice klíčové, zároveň však pouze orientační údaje. Pro ucelené informace doporučujeme kontaktovat konkrétní úřad nebo nestátní neziskovou organizaci, jejichž seznam je uveden na konci každé kapitoly a detailně pak v kapitole Sociální zabezpečení a služby pro cizince v Plzni.

Pokud se tato příručka stane vyhledávaným průvodcem cizinců integrujících se do naší společnosti, pak splnila svůj účel.

Srpen 2021

PhDr. Alena Hynková, MBA
vedoucí Odboru sociálních služeb Magistrátu města Plzně

POBYT NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky upravuje podmínky vstupu cizince na území ČR a vycestování cizince z území a stanoví podmínky pobytu cizince na území ČR.

Cizincem se rozumí fyzická osoba, která není státním občanem ČR, včetně občana Evropské unie. Tento zákon rozděluje cizince na občany EU a jejich rodinné příslušníky (včetně občanů EHP¹ a Švýcarska) a státní příslušníky tzv. třetích zemí. Přijímací podmínky pro žadatele o udělení mezinárodní ochrany a bytové podmínky azylantu a osob s udělenou doplňkovou ochranou upravuje zákon č. 325/1999 Sb., o azylu.

Veškeré aktuální informace a zákon o pobytu cizinců je možné nalézt na stránkách Ministerstva vnitra ČR, a to včetně poslední novely zákona, která se vztahuje k novému vydávání dokladů pro občany Evropské unie a ke zpřesnění okruhu osob, které jsou považovány za jejich rodinné příslušníky:

<https://www.mvcr.cz/clanek/sluzby-pro-verejnost-informace-pro-cizince-informace-pro-cizince.aspx>

Tato kapitola zpracovává problematiku pobytu velmi orientačně – **a to zejména ve vztahu k cizincům ze třetích zemí**. V případě nutnosti se proto obraťte na plzeňské pracoviště Odboru azylové a migrační politiky MV ČR nebo na nestátní organizace, jejichž seznam je uveden v kapitole Sociální zabezpečení a služby pro cizince v Plzni.

Zákon o pobytu cizinců rozlišuje dva základní typy pobytu – pobyt přechodný a pobyt trvalý.

1. PŘECHODNÝ POBYT

Cizinec pobývá na území ČR přechodně:

- bez víza,
- na základě krátkodobého víza,
- na základě dlouhodobého víza (víza k pobytu nad 90 dnů), povolení k dlouhodobému pobytu nebo povolení k přechodnému pobytu, nebo
- na základě výjezdního příkazu.

Pobyt bez víza

Cizinec může pobývat na území ČR přechodně bez víza:

- stanoví-li to právní předpis Evropských společenství – nařízení Rady (ES) č. 539/2001,
- je-li občanem Evropské unie,
- je-li:
 - a) ve výkonu zabezpečovací detence, vazby či ve výkonu trestu,
 - b) umístěn v policejní cele nebo v zařízení pro zajištění cizinců,
 - c) mladší 15 let po dobu hospitalizace, pokud přicestoval s jiným cizincem, v jehož cestovním dokladu je zapsán, a tento cizinec vycestoval z území,
 - d) jako nezletilé dítě na základě předběžného opatření příslušného orgánu,

¹ Evropský hospodářský prostor, v současné době zahrnuje EHP pouze Island, Norsko a Lichtenštejnsko.

- e) držitelem dokladu o povolení k pobytu na území jiného smluvního státu a doba pobytu na území nepřekračuje 3 měsíce,
- f) žákem, který není státním příslušníkem členského státu Evropské unie (dále jen „EU“), ale má bydliště v jiném členském státě EU a cestuje na školní výlet v rámci EU,
- g) rodinným příslušníkem občana EU, který sám není občanem EU, držitelem pobytové karty rodinného příslušníka občana EU nebo průkazu trvalého pobytu na území jiného členského státu EU a doba pobytu na území nepřekračuje 3 měsíce,
- je-li rodinným příslušníkem občana EU, jehož krátkodobé vízum pozbylo platnost, pokud na území pobývá s občanem EU a doba pobytu na území nepřekročí 3 měsíce.

Pobyt na základě krátkodobého víza

- upraveno v rámci právního předpisu Evropských společenství,
- krátkodobé vízum na hraničním přechodu uděluje a do cestovního dokladu vyznačuje policie,
- žádost o prodloužení doby platnosti podává cizinec na policii,
- rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem EU a hodlá doprovázet občana EU na území ČR,
- krátkodobé vízum je možné získat i za účelem sezónního zaměstnání²
- je-li držitelem povolení k dlouhodobému pobytu vydaného jiným členským státem EU za účelem vědeckého výzkumu a doba výzkumu nepřekročí 1 rok,
- je-li držitelem povolení k dlouhodobému pobytu vydaného jiným členským státem EU za účelem studia v rámci programu EU a doba studia nepřekročí 1 rok.

Pobyt na základě dlouhodobého víza nebo na základě povolení k dlouhodobému pobytu

Vízum k pobytu nad 90 dnů

- vízum uděluje na základě žádosti cizince Ministerstvo vnitra ČR; nelze udělit za účelem zaměstnání – to neplatí, pokud cizinec žádá o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání nebo o mimořádné pracovní vízum,
- nejdéle na 1 rok; v případě víza za účelem sezónního zaměstnání má vízum platnost 6 měsíců.

Mimořádné pracovní vízum

- vláda může v případě mimořádného nedostatku pracovníků na trhu práce v určitém odvětví nebo profesi udělit (dle mimořádné události uvedené v § 31 a odst. 2 písm. a–f),
- uděluje se s dobou platnosti a dobou pobytu na území nejdéle 1 rok; platnost nelze prodloužit.

Vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání

- uděluje Ministerstvo vnitra ČR na žádost cizince,
- uděluje se s dobou platnosti nejdéle na 6 měsíců.

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/36/EU ze dne 26. února 2014 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem zaměstnání jako sezónní pracovníci.

Vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpení pobytu na území

Toto vízum se uděluje:

- na dobu nezbytně dlouhou, nejdéle na 1 rok,
- cizinci, kterému ve vycestování z území brání překážka na jeho vůli nezávislá,
- cizinci, který je svědkem nebo poškozeným v trestním řízení a jeho účast na řízení je nezbytně nutná,
- cizinci, který v době platnosti oprávnění k pobytu, jehož platnost nelze prodloužit, požádal na území o vydání povolení k trvalému pobytu,
- cizinci, který podal žalobu proti ministerstvu, kterým byla zrušena platnost víza k pobytu nad 90 dnů nebo k dlouhodobému pobytu nebo k trvalému pobytu nebo byla zamítnuta žádost o prodloužení víza.

Přechodný pobyt na území na diplomatické vízum a zvláštní vízum

- diplomatické či zvláštní vízum (nad 90 dnů) se uděluje cizinci na základě žádosti,
- vydává se cizinci, který požívá zvláštních výsad a imunit,
- ruší jej Ministerstvo zahraničních věcí ČR.

Pobyt na základe povolení k dlouhodobému pobytu

- povolení k dlouhodobému pobytu (§ 42),
- povolení za účelem společného soužití rodiny na území (§ 42a),
- povolení rezidenta jiného členského státu EU (§ 42c),
- povolení za účelem studia na území (§ 42d),
- povolení za účelem ochrany na území (§ 42e),
- povolení za účelem vědeckého výzkumu (§ 42f),
- zaměstnanecká karta (§ 42g),
- modrá karta (§ 42i),
- karta vnitropodnikově převedeného zaměstnance + jiného členského státu EU (§ 42k + § 42m),
- povolení za účelem investování (§ 42n).

2. TRVALÝ POBYT NA ÚZEMÍ ČR CIZINCI Z TZV. TŘETÍCH ZEMÍ

- nutné splnit podmínku 5 let nepřetržitého/přechodného pobytu na území ČR na základě víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu,
- důvody pro nevydání, zánik platnosti a zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu – § 75, 76, 77 novely zákona o pobytu cizinců č. 176/2019 Sb.

OBČAN EU může o povolení k trvalému pobytu požádat:

- po 5 letech nepřetržitého/přechodného pobytu na území ČR,
- jestliže v době skončení zaměstnání, podnikání nebo jiné výdělečné činnosti dosáhl věku pro vznik nároku na starobní důchod a nepřetržitě na území pobývá po dobu nejméně 3 let,
- jestliže skončil zaměstnání, podnikání nebo jinou výdělečnou činnost z důvodu vzniku invalidity třetího stupně a pobývá na území nepřetržitě po dobu nejméně 2 let,
- jestliže je zaměstnán, podniká nebo provozuje jinou výdělečnou činnost na území jiného členského státu EU po dobu nejméně 3 let,
- jestliže mu byl udělen azyl nebo doplňková ochrana.

RODINNÝ PŘÍSLUŠNÍK OBČANA EU může požádat o pobyt:

- po 5 letech nepřetržitého/přechodného pobytu na území ČR,
- po 2 letech nepřetržitého/přechodného pobytu na území ČR, pokud je nejméně 1 rok rodinným příslušníkem státního občana České republiky, který je na území přihlášen k trvalému pobytu, nebo je rodinným příslušníkem občana jiného členského státu EU, kterému bylo vydáno povolení k trvalému pobytu na území,
- jestliže je pozůstalou osobou po státním občanu ČR, který byl na území ČR přihlášen k trvalému pobytu,
- jestliže je pozůstalou osobou po občanu jiného členského státu EU, který na území pobýval za účelem výkonu zaměstnání, podnikání nebo jiné výdělečné činnosti.

K žádosti o udělení povolení k dlouhodobému a trvalému pobytu je cizinec zpravidla povinen doložit tyto doklady:

- cestovní doklad,
- fotografie,
- doklad potvrzující účel pobytu na území (např. povolení k zaměstnání, živnostenské oprávnění, doklad o studiu, doklad potvrzující příbuzenský vztah apod.) nebo doklad potvrzující splnění podmínky nepřetržitého přechodného pobytu,
- doklad o zajištění ubytování po dobu pobytu na území ČR,
- doklad o zajištění prostředků k pobytu na území ČR,
- doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestu,
- souhlas rodičů, popř. jiných zákonných zástupců nebo poručníků, s trvalým pobytem dítěte na území,
- doklad o zdravotním pojištění,
- v případě žádosti o trvalý pobyt je nutné zpravidla doložit také doklad prokazující požadovanou znalost českého jazyka.

Povolení k pobytu je veřejnou listinou. Průkaz o povolení k trvalému pobytu se vydává s dobou platnosti 10 let. Platnost průkazu lze prodloužit o 10 let, a to i opakovaně.

Cizinec má povinnost hlásit změnu příjmení, osobního stavu, změnu údajů v cestovním dokladu a změnu údajů v dokladu vydaném k pobytu na území ČR. V případě bezvízového pobytu nebo pobytu na krátkodobé vízum hlásí cizinec změny na cizinecké policii, v případě dlouhodobého víza či dlouhodobého nebo trvalého pobytu na pracovišti Odboru azylové a migrační politiky MV ČR.

KONTAKT

ODBOR AZYLOVÉ A MIGRAČNÍ POLITIKY MV ČR

Oddělení pobytu cizinců Plzeňský kraj

Pracoviště Plzeň

působnost: okresy Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Tachov, Rokycany, Klatovy a Domažlice

Jagellonská 1017/9, 301 00 Plzeň

Tel.: 974 801 801 (*informační a objednávací linka*)

Po – Čt: 8:00 – 16:00

Pá: 8:00 – 12:00

Úřední hodiny: Po, St: 8:00 – 12:00 a 12:30 – 17:00

Út, Čt: 8:00 – 12:00

Pá: pouze na vyzvání správním orgánem

[online rezervace termínu zde](#)

Lístek s pořadovým číslem si lze vyzvednout max. 30 minut před koncem úředních hodin.

ODKAZY

www.mvcr.cz (CZ, EN)

- oficiální stránky Ministerstva vnitra ČR
- základní informace pro cizince v ČR, informace o doručení úředních zásilek pro cizince, formuláře ke stažení atd.

www.mzv.cz (CZ, EN)

- oficiální stránky Ministerstva zahraničních věcí ČR
- vízové informace, seznam zastupitelských úřadů ČR v zahraničí a zahraničních ambasad v ČR

<https://frs.gov.cz/cs/ioff/application-status>

- vyhledávání stavu řízení

ZAMĚŠTNÁNÍ A PODNIKÁNÍ

Cizinci mohou být v České republice výdělečně činní jako zaměstnanci na základě zaměstnaneckého poměru nebo jako podnikatelé.

1. ZAMĚŠTNÁNÍ

Podmínky zaměstnávání cizinců na území ČR jsou stanoveny zejména v **zákoně č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti**, pracovněprávní vztahy (vztahy mezi zaměstnanci a zaměstnavateli) jsou upraveny zejména v **zákoníku práce (zákon č. 262/2006 Sb.)**.

Cizinec z tzv. třetích zemí může být v ČR zaměstnáván pouze za předpokladu, že:

- je držitelem platné zaměstnanecké karty, karty vnitropodnikové převedeného zaměstnance nebo modré karty (zvláštní typy dlouhodobého pobytu, které opravňují cizince k pobytu i k výkonu zaměstnání zároveň) nebo
- má platné **povolení k zaměstnání a platné oprávnění k pobytu na území České republiky** vydané za účelem zaměstnání – výjimky z tohoto pravidla upravuje § 98 zákona o zaměstnanosti.

Cizinci s trvalým pobytem na území ČR i státní příslušníci státu EU, EHP a Švýcarska a jejich rodinní příslušníci nepotřebují k výkonu zaměstnání na území České republiky povolení k zaměstnání.

Zaměstnanecká karta

- vydává Ministerstvo vnitra ČR,
- nově zaveden termín nespolehlivý zaměstnavatel,
- posílení vazby cizince a zaměstnavatele (potvrzení o nastoupení do zaměstnání – nutná podmínka k vydání zaměstnanecké karty; omezení možnosti změny zaměstnavatele; není možná změna zaměstnavatele za pracovní agenturu),
- dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR je změna možná nejdříve po 6 měsících od vydání původní zaměstnanecké karty, s výjimkou případů, kdy je zaměstnání ukončeno z důvodů okamžitého zrušení pracovního poměru či ukončení ve zkušební době, obojí ze strany zaměstnavatele, nebo výpovědi ze strany zaměstnavatele z důvodu nadbytečnosti, ukončení činnosti nebo zdravotní nezpůsobilosti zaměstnance nadále vykonávat práci,
- žádost je nutné podat nejpозději 30 dní před takovou změnou.

Pracovní povolení se vydává:

- v případě vyslání cizince na území ČR na základě smlouvy uzavřené se zahraničním zaměstnavatelem za účelem plnění úkolu vyplývajících z této smlouvy,
- v případě, že cizinec bude sezónním zaměstnancem zaměstnaným činností závislou na ročním období,
- v případě, že se jedná o plnění úkolů vyplývajících z předmětu činnosti právnické osoby zajišťovaných společně nebo statutárním orgánem obchodní korporace,
- v případě krátkodobého zaměstnání na dobu 3 měsíců,
- dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR je změna možná nejdříve po 6 měsících od vydání původní zaměstnanecké karty, s výjimkou případů, kdy je zaměstnání ukončeno z důvodů okamžitého zrušení pracovního poměru či ukončení

ve zkušební době, obojí ze strany zaměstnavatele, nebo výpovědí ze strany zaměstnavatele z důvodu nadbytečnosti, ukončení činnosti nebo zdravotní nezpůsobilosti zaměstnance nadále vykonávat práci,

- žádost je nutné podat nejpozději 30 dní před takovou změnou.
- • žádost o pracovní povolení je nutné podat písemně na příslušný **Úřad práce ČR** podle místa výkonu práce,
- povolení k zaměstnání je nepřenosné a je platné pouze pro zaměstnání u zaměstnavatele, který je uveden v rozhodnutí (vykonává-li cizinec na území ČR více zaměstnání, musí mít současně povolení k zaměstnání ke každému zaměstnání zvlášť),
- povolení k zaměstnání se vydává na dobu určitou,
- podání žádosti o povolení k zaměstnání podléhá správnímu poplatku 500 Kč.

Pracovněprávní vztahy

- pracovní poměr se zakládá pracovní smlouvou,
- v ČR se jedná o nejtypičtější a nejčastější pracovněprávní vztah.
-

Pracovní smlouva musí být uzavřena písemně ve dvou stejnopisech (pro zaměstnance i zaměstnavatele) a měla by obsahovat tyto náležitosti:

- druh práce,
- místo výkonu práce,
- den nástupu do práce.

Ostatní informace nejsou v pracovní smlouvě povinné, zaměstnanec o nich však MUSÍ být zaměstnavatelem písemně informován.

Konkrétně se jedná o tyto údaje:

- odměnu (výše hrubé mzdy) – ze zákona je základní minimální mzda za 40hodinovou týdenní pracovní dobu v současnosti stanovena na 90,50 Kč/hod. nebo 15 200 Kč/měsíc,
- zkušební dobu, pokud byla stanovena,
-
- pracovní dobu – ze zákona max. 40 hodin týdně, ve dvousměnném režimu max. 38,75 hodin týdně a ve vícesměnných či nepřetržitých provozech max. 37,5 hodiny týdně,
- dovolenou – ze zákona má zaměstnanec nárok na nejméně 4 týdny dovolené za rok.

Pracovní poměr lze ukončit těmito způsoby:

- dohodou mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem o rozvázání pracovního poměru,
- výpovědí (ze strany zaměstnance či zaměstnavatele, přičemž zaměstnavatel může dát výpověď pouze v případech výslovně stanovených zákoníkem práce³); na základě **výpovědi pracovní poměr skončí uplynutím výpovědní doby, která činí nejméně 2 měsíce,**
- okamžitým zrušením (možné ze strany zaměstnance i zaměstnavatele, ovšem pouze v některých případech – např. ohrožení zdraví zaměstnance, nezaplacení mzdy zaměstnavatelem, hrubé porušení povinností zaměstnance apod.),

³ Zaměstnavatel nesmí dát zaměstnanci výpověď v tzv. ochranné době (§ 53 zákona o zaměstnanosti – např. pracovní neschopnost, těhotenství, mateřská a rodičovská dovolená).

- zrušením ve zkušební době (bez uvedení důvodu – jak ze strany zaměstnance, tak zaměstnavatele),
- uplynutím doby, pokud byl pracovní poměr sjednán na dobu určitou,
- dnem, kdy skončí platnost pracovního povolení nebo povolení k pobytu.

PRAKTICKÉ INFORMACE PRO ZAMĚSTNANCE:

- **VŽDY** mít písemně uzavřený pracovněprávní vztah – pracovní smlouvu mít, pokud možno, u sebe,
- pokud zaměstnanec vykonává práci jinde, než má uvedeno v pracovní smlouvě, musí mít písemný příkaz k pracovní cestě,
- dodržovat ustanovení daná v pracovní smlouvě,
- hlídat si odpracované hodiny (případně si kopírovat evidenci odpracované doby), aby v případě nevyplacení mzdy mohl zaměstnanec prokázat, kolik hodin odpracoval,
- v případě jakéhokoli sporu se zaměstnavatelem jednat písemnou formou nebo za přítomnosti třetí osoby (pro zajištění svědectví),
- při porušení pracovní kázně je nutné písemné upozornění od zaměstnavatele (pokud není písemné, není možné brát porušení jako ukončení pracovního poměru); pokud se zaměstnanec, podle svého názoru, ničeho takového nedopustil, okamžitě na upozornění písemně reagovat,
- před podpisem dokumentu se podrobně seznámit s obsahem; v případě, že dokumentu zaměstnanec nerozumí, obrátit se s celým zněním dokumentu na Oblastní inspektorát práce nebo na některou organizaci pracující s cizinci; před důkladným porozuměním dokumentu NIC NEPODEPISOVAT,
- v případě, že nebude zaměstnanci ve stanovené lhůtě vyplacena mzda, se zaměstnanec musí dostavovat k výkonu práce; po uplynutí zákonem stanovené doby, lze mzdu vymáhat soudně,
- pozor na dohody o provedení práce (DPP – nad výdělek 10 000 Kč) a pracovní činnosti (DPČ – nad výdělek 2 500 Kč) zakládají povinnost odvodu sociálního a zdravotního pojištění; pokud není z odměny sráženo sociální pojištění, nebude mít zaměstnanec v budoucnu právo na podporu v nezaměstnanosti,
- ukončení poměru musí být vždy provedeno písemnou formou,
- výpovědní lhůta u pracovního poměru je 2 měsíce a začíná běžet od prvního dne měsíce následujícího po podání písemné výpovědi, u dohod tato lhůta činí 14 dní a začíná běžet následujícím dnem po podání výpovědi,
- pozor na ukončení dohodou – ne vždy je ve prospěch zaměstnance,
- po skončení pracovního poměru má zaměstnanec nárok na výplatu dlužné mzdy, v některých případech i na odstupné a na vydání potvrzení o zaměstnání,
- v případě pracovních cest má zaměstnanec nárok na úhradu nákladů spojených s cestou a na stravné,
- v případě pracovního úrazu musí zaměstnanec žádat po zaměstnavateli sepsání písemného záznamu o pracovním úrazu a vyžádat si kopii,
- zkušební doba činí 3 měsíce (maximálně však polovinu doby, na kterou je pracovní poměr uzavírán – pokud je například pracovní poměr uzavřen na 4 měsíce, činí zkušební doba 2 měsíce); ukončení pracovního poměru ve zkušební době je bez udání důvodu, ale druhá strana o tom musí být předem písemně informována; zkušební doba se prodlužuje o dobu celodenních překážek v práci (nemoc, dovolená apod.).

Agenturní zaměstnávání

Agentury práce musejí mít povolení od Úřadu práce ČR – generálního ředitelství k tomu, aby mohly zaměstnávat fyzické osoby jako kmenové zaměstnance nebo zprostředkovávat své zaměstnance formou dočasného přidělení k výkonu práce u jiné právnické nebo fyzické osoby (uživatele).

Podle § 309 zákona c. 262/2006 Sb., zákoníku práce:

- **po dobu přidělení zaměstnance u uživatele ukládá agentura práce zaměstnanci úkoly, organizuje, řídí a kontroluje jeho práci,**
- **zaměstnanec je přidělen na základě písemné smlouvy** (ta obsahuje název a sídlo uživatele, místo výkonu práce, dobu trvání dočasného přidělení, den nástupu; určení vedoucího zaměstnance oprávněného práci zaměstnanci udělovat a kontrolovat ji, podmínky jednostranného prohlášení o ukončení výkonu práce před uplynutím doby přidělení, informaci o pracovních a mzdových podmínkách),
- **dočasné přidělení končí uplynutím dohodnuté doby přidělení; před uplynutím této doby lze smlouvu vypovědět dohodou mezi agenturou práce a přiděleným zaměstnancem,**
- **agentura práce a uživatel jsou povinni zabezpečit, aby pracovní a mzdové podmínky dočasně přiděleného zaměstnance nebyly horší než u kmenového zaměstnance – dočasně přidělený zaměstnanec má právo se domáhat u agentury práce uspokojení svých práv.**

Mimo pracovní poměr lze v ČR pracovat v menším rozsahu (např. brigáda) i na základě tzv. **dohod mimo pracovní poměr.**

V ČR existují dva typy těchto dohod:

Dohoda o pracovní činnosti (DPČ)

- na základě DPČ lze vykonávat práci v rozsahu **nepřekračujícím v průměru polovinu stanovené týdenní pracovní doby, tzn. 20 hodin,**
- na DPČ se nevztahují ustanovení o **převedení na jinou práci, dočasném přidělení, odstupném, pracovní době a době odpočinku, překážkách v práci na straně zaměstnance, skončení pracovního poměru, dovolené a cestovních náhradách,**
- **musí být vždy dodržena úprava týkající se rodičovské a mateřské dovolené,**
- není-li sjednán způsob zrušení dohody o pracovní činnosti, je možné ji zrušit dohodou účastníků ke sjednanému dni; jednostranně může být zrušena z jakéhokoli důvodu nebo bez uvedení důvodu s výpovědní dobou 15 dní,
- **u DPČ se odvádí pojistné na sociální a zdravotní pojištění.**

Dohoda o provedení práce (DPP)

- během roku je možné uzavřít i několik DPP, avšak jejich **celkový rozsahu jednoho zaměstnavatele nesmí překročit 300 hodin ročně,**
- z DPP nad 10 000 Kč měsíčně se odvádí sociální a zdravotní pojistné,
- osoby činné na základě DPP s odměnou vyšší než 10 000 Kč měsíčně budou účastny nemocenského pojištění (v případě nemoci jim náleží dávky nemocenské a za splnění určitých podmínek i peněžitá pomoc v mateřství; ošetřovné a vyrovnávací příspěvek v mateřství a těhotenství jim stejně jako u DPČ nenáleží).

Dohody musejí být uzavřeny písemně a musejí obsahovat tyto náležitosti:

- **dobu, na kterou se tato dohoda uzavírá (doba určitá/neurčitá),**

- **předmět dohody** – sjednaný pracovní úkol nebo práce, které budou vykonávány,
- **rozsah práce** – vymezení pracovního úkolu v hodinách,
- **odměnu**, která nesmí být nižší než minimální mzda.

Zákoník práce stanoví zásadu rovného zacházení zaměstnavatelů se všemi zaměstnanci – zakázána je přímá i nepřímá diskriminace v pracovněprávních vztazích z důvodu pohlaví, sexuální orientace, jazyka, víry, náboženství a politického nebo jiného smýšlení.

Pokud se domníváte, že dochází k porušování vašich práv vyplývajících ze zásady rovného zacházení nebo zákonných povinností zaměstnavatele v oblasti zaměstnávání, obraťte se na Oblastní inspektorát práce pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj se sídlem v Plzni nebo na některou z neziskových organizací, jejichž seznam najdete v kapitole Sociální zabezpečení / Služby pro cizince v Plzni.

KONTAKTY

ÚŘAD PRÁCE ČESKÉ REPUBLIKY

krajská pobočka v Plzni

Kaplířova 2731/7, 305 88 Plzeň

Tel.: 950 148 111

Call centrum: 800 779 900

E-mail: podatelna.pm@uradprace.cz

OBLASTNÍ INSPEKTORÁT PRÁCE PRO PLZEŇSKÝ KRAJ A KARLOVARSKÝ KRAJ SE SÍDLEM V PLZNI

Schwarzova 27, 301 00 Plzeň

Tel.: 950 179 611

E-mail: plzen@suip.cz

ODKAZY

www.mpsv.cz/web/cz/pruvodce-pro-cizince-prace-v-cr (CZ, EN)

- jednotné portálové řešení Ministerstva práce a sociálních věcí ČR

www.praceceskerepublice.cz (CZ, EN, RUS)

- interaktivní mapa – průvodce trhem práce v ČR

www.suip.cz (CZ, EN, PL, UA, BG, D, RO, VN)

- oficiální stránky Státního úřadu inspekce práce
- informace o pracovněprávních předpisech v ČR, adresář krajských inspektorátů

www.mvcr.cz/clanek/zamestnanecka-karta.aspx (CZ, EN)

- stránky Ministerstva vnitra ČR – zaměstnanecká karta

www.sprace.cz (CZ)

- hledání zaměstnání

www.jobs.cz (CZ, EN)

- hledání zaměstnání

2. PODNIKÁNÍ

V České republice můžete podnikat jako:

A) osoba samostatně výdělečně činná (tzv. fyzická osoba) – OSVČ

- podnikáte samostatně na vlastní zodpovědnost na základě provozované živnosti, za své závazky v rámci podnikání ručíte celým svým majetkem,
- živnostenské podnikání v ČR upravuje **zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání**.
- **rozlišujeme 2 typy živností:**
 - **ohlašovací**
 - právo provozovat živnost vzniká ve většině případu již ohlášením živnosti živnostenskému úřadu a osvědčuje se vydáním výpisu z živnostenského rejstříku,
 - volná, řemeslná, vázaná živnost.
 - **koncesované**
 - právo podnikat vzniká udělením koncese a osvědčuje se vydáním výpisu z živnostenského rejstříku,
 - vyžadují specializovanou odbornou kvalifikaci.

Cizinci, kteří chtějí na území ČR podnikat, musejí splnit tyto podmínky:

- dosažení věku 18 let,
- způsobilost k právním úkonům,
- trestní bezúhonnost (dokládá se výpisem z rejstříku trestu ze země původu).

Dále musejí živnostenskému úřadu doložit:

- platný doklad o povolení k pobytu v ČR,
- doklad o sídle,
- příp. doklady o odborné způsobilosti⁴.

Ohlášení nebo žádost o koncesi je možno podat osobně u kteréhokoli živnostenského úřadu nebo prostřednictvím služby CzechPOINT nezávisle na místě pobytu.

Nezapomeňte na povinnosti vyplývající z podnikání:

- oznámit živnostenskému úřadu všechny změny a doplnění týkající se údajů a dokladu, které jsou stanoveny pro ohlášení živnosti, a předložit tyto doklady do 15 dnů ode dne jejich vzniku,
- přihlásit se do 30 dnů ode dne zahájení podnikání k platbě daní na finanční úřad,
- přihlásit se k účasti na důchodovém, příp. nemocenském pojištění na příslušné okresní správě sociálního zabezpečení (OSSZ),
- do 8 dnů ode dne zahájení či ukončení podnikání oznámit tuto skutečnost zdravotní pojišťovně,
- příp. označit své sídlo podnikání⁵.

B) právnická osoba

- např. družstvo nebo obchodní společnost (např. společnost s ručením omezeným nebo akciová společnost),
- právní úprava obchodních společností je obsažena v **zákoně č. 90/2012 Sb. o obchodních korporacích**.

⁴ např. vzdělání či praxe; není třeba dokládat v případě volné živnosti

⁵ Sídlem je adresa, odkud podnikatel řídí svoji činnost.

Oprávnění právnické osoby podnikat na území České republiky vzniká ke dni zápisu této osoby, popř. organizační složky jejího podniku do veřejného rejstříku (zákon č. 304/2013 Sb.).

KONTAKTY

MAGISTRÁT MĚSTA PLZNĚ

Živnostenský úřad

Tylova 36, 306 32 Plzeň

Tel.: 378 034 801

KRAJSKÝ SOUD V PLZNI

Obchodní rejstřík

Veleslavínova 40, 306 17 Plzeň

Tel.: 377 868 888

ODKAZY

www.mpo.cz (CZ, EN)

- oficiální stránky Ministerstva průmyslu a obchodu ČR

www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani (CZ, EN)

- informace o živnostenském podnikání v ČR

www.rzp.cz (CZ)

- vyhledání podnikatelského subjektu z veřejné části živnostenského rejstříku

ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ A ZDRAVOTNÍ PÉČE

V ČR je zdravotní péče plně nebo částečně hrazena na základě zdravotního pojištění. V případě, že nejste zdravotně pojištěni, bude úhrada za zdravotní péči vyžadována po vás. V rámci českého systému zdravotního pojištění rozlišujeme dva základní typy pojištění:

1. VEŘEJNÉ ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Na území ČR jsou zdravotní služby poskytovány převážně na základě povinného veřejného zdravotního pojištění. Pokud je zaměstnanec zaměstnán, odvádí zaměstnavatel zdravotní pojišťovně 13,5 % z vyměřovacího základu (z toho 1/3 hradí zaměstnanec a 2/3 zaměstnavatel). V některých případech je plátcem tohoto pojištění stát (např. za nezaopatřené děti, důchodce aj.).

Systém veřejného zdravotního pojištění v ČR je založen na třech subjektech:

- 1) **pojištěnec** (ten, kdo zdravotní služby využívá),
- 2) **poskytovatel zdravotních služeb**,
- 3) **zdravotní pojišťovna**.

Podle zákona o veřejném zdravotním pojištění (č. 48/1997 Sb.) jsou zdravotně pojištěni:

- cizinci s trvalým pobytem na území ČR,
- cizinci bez trvalého pobytu na území ČR, kteří jsou zaměstnáni u zaměstnavatele se sídlem na území ČR,
- osoby EU, které v ČR podnikají,
- rodinní příslušníci pojištěnců ze zemí EU vykonávající v ČR výdělečnou činnost,
- žadatelé o mezinárodní ochranu a cizinci, kterým byl udělen azyl nebo doplňková ochrana, a jejich děti narozené na území ČR,
- cizinci s dlouhodobým vízem nebo dlouhodobým pobytem za účelem strpení pobytu na území ČR – v konkrétně stanovených případech.

Osoby spadající do zdravotního pojištění mají při splnění stanovených podmínek nárok na vystavení průkazu pojištěnce, kterým pak prokazují svůj nárok na poskytnutí zdravotní péče hrazené českou zdravotní pojišťovnou.

Rozsah pojišťovnou hrazené péče se odvíjí od typu vystaveného průkazu. Více informací k této problematice lze nalézt na webových stránkách zdravotních pojišťoven.

Práva a povinnosti účastníků veřejného zdravotního pojištění

Práva účastníků:

- **na výběr zdravotní pojišťovny** – zdravotní pojišťovnu lze změnit jedenkrát za 12 měsíců (k 1. dni kalendářního pololetí – pojištěnec nebo jeho zákonný zástupce podá přihlášku vybrané zdravotní pojišťovně nejpozději 3 měsíce před požadovaným datem změny),

- **na výběr poskytovatele zdravotních služeb (lékaře a zdravotnického zařízení), kteří jsou ve smluvním vztahu k příslušné pojišťovně** – toto právo může pojištěnec uplatnit jednou za 3 měsíce,
- **na časovou a místní dostupnost** hrazených služeb poskytovaných smluvními poskytovateli příslušné zdravotní pojišťovny,
- **na poskytnutí hrazených služeb v rozsahu a za podmínek stanovených zákonem** – poskytovatel nesmí za tyto hrazené služby přijmout od pojištěnce žádnou úhradu,
- **na léčivé přípravky** – bez přímé úhrady v souladu se zákonem,
- **na poskytnutí informací od zdravotní pojišťovny,**
- **podílet se na kontrole** poskytnuté zdravotní péče hrazené zdravotním pojištěním,
- **na vystavení dokladu o zaplacení regulačního poplatku** – poskytovatel vydává na žádost pojištěnce,
- **na vystavení dokladu o zaplacení doplatku,**
- **na uhrazení částky přesahující limit** pro regulační poplatky.

Povinnosti účastníků:

- **plnit oznamovací povinnost** – oznamovat zahájení či ukončení samostatné výdělečné činnosti; oznamovat, že se stal osobou bez zdanitelných příjmů atd.,
- **sdělit v den nástupu do zaměstnání svému zaměstnavateli, u které zdravotní pojišťovny je pojištěn**, dále příp. oznámit změnu zdravotní pojišťovny v průběhu zaměstnání,
- **hradit příslušné zdravotní pojišťovně pojistné**, stanoví-li tak zákon; nezaplacením pojistného v určené výši a včas vzniká dluh, který bude zdravotní pojišťovna vymáhat – včetně penále,
- **podrobit se na vyzvání preventivním prohlídkám,**
- **dodržovat opatření** směřující k odvrácení nemoci,
- **vyvarovat se jednání**, které vede k poškození vlastního zdraví,
- **prokazovat se při poskytování zdravotní péče platným průkazem pojištěnce** nebo náhradním dokladem vydaným příslušnou zdravotní pojišťovnou,
- **oznámit** do 8 dnů příslušné zdravotní pojišťovně ztrátu nebo poškození průkazu pojištěnce,
- **vrátit** do 8 dnů příslušné zdravotní pojišťovně průkaz pojištěnce při zániku zdravotního pojištění, při změně zdravotní pojišťovny nebo při dlouhodobém pobytu v zahraničí,
- **oznámit příslušné zdravotní pojišťovně změnu jména, příjmení, trvalého pobytu nebo rodného čísla**, a to do 30 dnů ode dne, kdy ke změně došlo,
- **hradit zdravotnickému zařízení regulační poplatky.**

Jestliže pro vás není systém veřejného pojištění dostupný, máte povinnost uzavřít komerční zdravotní pojištění.

2. KOMERČNÍ ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Pokud se na cizince nevztahuje český systém veřejného zdravotního pojištění, musí si pro pobyt v ČR uzavřít komerční zdravotní pojištění.

Pojištění musí pokrývat veškeré náklady, které by mohly nastat během pobytu cizince v souvislosti s naléhavou lékařskou péčí, pohotovostní nemocniční péčí nebo úmrtím a repatriací do domovské země.

V současné době je možné si sjednat:

1. pojištění nutné a neodkladné péče,
2. komplexní zdravotní pojištění.

1. Pojištění nutné a neodkladné péče

Pojištění nutné a neodkladné péče je určeno zvláště tem cizincům, kteří plánují pobývat na území ČR po dobu kratší než 90 dní a žádají o krátkodobé vízum. Maximální doba, po kterou si lze toto pojištění sjednat, je 2 roky. V porovnání s komplexním zdravotním pojištěním je z finančního hlediska výrazně atraktivnější, je ovšem nutné počítat s tím, že vám budou proplaceny pouze náklady související s neodkladnou a ambulantní péčí (jak vyplývá z názvu). Pravidelné preventivní prohlídky si tedy musíte hradit z vlastních zdrojů.

2. Komplexní zdravotní pojištění

Komplexní zdravotní pojištění je určeno zejména osobám pobývajícím na území ČR po dobu delší než 90 dní, které žádají o dlouhodobý či trvalý pobyt. V rámci komplexního zdravotního pojištění je hrazena zdravotní péče poskytnutá pojištěnému ve smluvních zdravotnických zařízeních pojistitele bez přímé úhrady nákladu na léčení pojištěným s cílem zachovat jeho zdravotní stav z doby před uzavřením pojistné smlouvy, tedy jak ambulantní péče, tak preventivní zdravotní péče či zdravotní péče související s těhotenstvím a porodem. Zákonná minimální výše pojistného plnění činí v tomto případě 60 000 EUR na jednu pojistnou událost.

Zdravotní pojišťovny

- Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR (VZP ČR) – <https://www.vzp.cz/>
- Vojenská zdravotní pojišťovna ČR (VoZP ČR) – <https://www.vozp.cz/>
- Česká průmyslová zdravotní pojišťovna (ČPZP) – <https://www.cpzp.cz>
- Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví (OZP) – <https://www.ozp.cz/>
- Zaměstnanecká pojišťovna Škoda (ZPŠ) – <https://www.zpskoda.cz/>
- Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR (ZPMV ČR) – <https://www.zpmvcr.cz/>
- Revírní bratrská pokladna, zdravotní pojišťovna (RBP) – <https://www.rbp213.cz/cs/>

Pojišťovny nejsou povinny uzavřít s cizincem smlouvu o komerčním zdravotním pojištění.

V případě vážného ohrožení života či zdraví budete ošetřeni v jakémkoli zdravotnickém zařízení, a to i pokud nejste zdravotně pojištěni. Poskytnutou zdravotní péči ale budete muset uhradit z vlastních zdrojů.

SYSTEM ZDRAVOTNÍ PÉČE

Na území ČR existují státní i nestátní zdravotnická zařízení. Téměř všechna tato zařízení mají uzavřenou smlouvu o poskytování a úhradě zdravotní péče se zdravotní pojišťovnou a poskytují pacientům pojištěným u příslušné zdravotní pojišťovny zdravotní péči bez přímé úhrady.

V případě onemocnění se pacient obrací obvykle nejprve na lékaře tzv. primární péče, kteří pracují v okolí jeho bydliště. Jsou to praktičtí lékaři pro dospělé, praktičtí lékaři pro děti a dorost, zubní lékaři a praktičtí gynekologové. Odborného specialistu může pacient v ČR navštívit i bez doporučení lékaře primární péče.

U všech lékařů primární péče se musí pacient nejprve zaregistrovat s tím, že je možné se přihlásit pouze k lékaři, který má uzavřenou smlouvu o poskytování zdravotní péče s pojišťovnou, u níž je cizinec pojištěn. Zaregistrováním se lékař zavazuje k soustavné péči o registrovaného pacienta, tj. k zajišťování základní péče (včetně návštěvní služby) a v případě potřeby k zajištění speciální péče u lékařů specialistu nebo v nemocnici.

Lékař může pacienta odmítnout zaregistrovat v případech, kdy by jeho přijetí znamenalo pro lékaře takové pracovní zatížení, jež by mu znemožnilo kvalitní péči o ostatní pacienty, nebo pokud tomu brání provozní důvody nebo personální zabezpečení. Důvody odmítnutí přijetí pacienta do péče posuzuje lékař, přičemž o důvodech odmítnutí vydá pacientovi písemnou zprávu.

KONTAKTY

EUC Klinika, s. r. o. – POLIKLINIKA DENISOVO NÁBŘEŽÍ

Denisovo nábřeží 4, 305 94 Plzeň

Lékařská služba první pomoci:

- **všeobecná:**

Tel.: 378 218 300, 378 218 111

(po–pá 18:00–6:00 / so, ne, svátek 6:00–6:00)

- **lékárenská:**

Tel.: 378 218 126

(po–pá 7:00–18:00)

- **stomatologická:**

Tel.: 378 218 467

(po–pá 18:00–24:00 / so, ne, svátek 6:00–18:00)

MĚSTSKÁ POLIKLINIKA PLZEŇ, SPOL. S R. O.

Francouzská tř. 4, 326 00 Plzeň

Tel.: 378 014 111

Lékařská služba první pomoci:

- **všeobecná:**

Tel.: 377 243 000, 378 014 310

(po–pá 18:00–6:00 / so, ne, svátek 6:00–6:00)

- **lékárenská:**

Tel.: 377 240 788

NEMOCNICE U SV. JIŘÍ

Staniční 1126/74, 301 00 Plzeň

Tel.: 377 266 647

Lékařská služba první pomoci pro děti a dorost:

Tel.: 377 262 970, 377 263 965, 377 266 647

(po–pá 17:00–7:00 / so, ne, svátek nepřetržitě)

PLZEŇSKÁ LÉKÁRNA, K. S. – LIPOVÁ LÉKÁRNA

alej Svobody 60, 323 18 Plzeň

Tel.: 377 441 401

Lékárenská služba první pomoci:

Tel.: 377 533 259

Devětsil JST, s. r. o., Lékárna DEVĚTSIL (u polikliniky Slovany)
Francouzská třída 2079/2, 32600 Plzeň

Lékárenská služba první pomoci:

Tel.: 377 240 788

FAKULTNÍ NEMOCNICE PLZEŇ – LOCHOTÍN

alej Svobody 80, 304 60 Plzeň

Tel.: 377 103 111

<https://www.fnplzen.cz/node/916>

ODKAZY

<http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/pohotovostni-sluzby>

www.mzcr.cz (CZ, EN, D, VN, E, RUS, F)

- oficiální stránky Ministerstva zdravotnictví ČR
- informace pro pacienty, adresář zdravotnických zařízení

www.mvcr.cz (CZ)

- oficiální stránky Ministerstva vnitra ČR
- informace o cizincích

www.mzv.cz (CZ, EN)

- oficiální stránky Ministerstva zahraničních věcí ČR

www.mpsv.cz (CZ, EN)

- oficiální stránky Ministerstva práce a sociálních věcí ČR

www.szpcr.cz (CZ)

- oficiální stránky Svazu zdravotních pojišťoven ČR
- informace o cizincích

SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ A SLUŽBY PRO CIZINCE V PLZNI

System sociálního zabezpečení v České republice je postaven na třech pilířích:

1. SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ

System sociálního pojištění zahrnuje nemocenské pojištění a základní povinné důchodové pojištění.

Nemocenské pojištění

Součástí sociálního zabezpečení je nemocenské pojištění, které upravuje **zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění**. Nemocenské pojištění je určeno pro výdělečně činné osoby a jeho účelem je tyto osoby zabezpečit peněžitými dávkami v době, kdy ztrácejí příjem z výdělečné činnosti z důvodu krátkodobé sociální události (dočasná pracovní neschopnost, mateřství apod.). Nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných je dobrovolné. Z nemocenského pojištění zaměstnanců se poskytuje 6 dávek, z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných se poskytují 4 dávky (vyjma ošetřovného a vyrovnávacího příspěvku):

- **nemocenské** – nárok na nemocenské má zaměstnanec účastný nemocenského pojištění, který byl lékařem uznán dočasně práce neschopným k výkonu dosavadního zaměstnání nebo z důvodu nařízené karantény,
- **ošetřovné** – nárok na ošetřovné má zaměstnanec, který nemůže pracovat, protože musí ošetřovat či pečovat o dítě mladší 10 let, příp. musí ošetřovat jiného člena domácnosti a má společnou domácnost s ošetřovaným,
- **peněžitá pomoc v mateřství** – nárok na peněžitou pomoc v mateřství má zaměstnankyně, která byla účastna nemocenského pojištění alespoň 270 dnů v posledních dvou letech přede dnem nástupu na peněžitou pomoc v mateřství,
- **vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství** – nárok na vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství má zaměstnankyně, která byla převedena na jinou práci z důvodu těhotenství, mateřství nebo kojení a u které došlo ke snížení výdělku z důvodu převedení,
 - **otcovská** – je dávkou nemocenského pojištění, která náleží 7 dnů v souvislosti s péčí o novorozené dítě otci dítěte nebo pojištěnci, který převzal dítě do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu; otec dítěte musí být zapsán v jeho rodném listě; rodiče nemusí být sezdání,
 - **dlouhodobé ošetřovné** – nová dávka od 1. 6. 2018, která umožňuje občanům zůstat doma v situaci, kdy budou pečovat o člena rodiny, u kterého ošetřující lékař zdravotnického zařízení poskytujícího lůžkovou péči (zpravidla nemocnice) rozhodl, že jeho zdravotní stav potřebuje po propuštění z hospitalizace domácí celodenní péči. Dlouhodobé ošetřovné rovněž poskytne prostor pro případné následné rozhodnutí rodiny, jak se o svého blízkého postarat v případě, kdy lze očekávat, že bude nadále vyžadovat péči. Jednou z možností by byla žádost o příspěvek na péči dle zákona o sociálních službách,
- **výše nemocenských dávek se odvíjí od výše příjmu.**

Důchodové pojištění

Ze základního důchodového pojištění se dle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, poskytují důchody **starobní, invalidní, vdovské, vdovecké a sirotčí**.

Pro nárok na výplatu důchodu je obecně třeba **splnit podmínku potřebné doby pojištění, u starobního důchodu navíc i dosažení důchodového věku**.

Poměrně dlouhá doba pojištění potřebná pro vznik nároku na český důchod (zejména na důchod starobní) je často příčinou toho, že cizinec v průběhu svého aktivního života v ČR nesplní podmínky pro jeho přiznání. Situaci částečně řeší mezinárodní oboustranné smlouvy uzavřené mezi Českou republikou a dalšími státy – pro splnění potřebné doby pojištění tak smluvní státy přihlížejí i k době, která byla získána ve druhém z nich. Pokud je takovým součtem splněna potřebná doba pojištění, přizná se důchod ve výši odpovídající poměru dob získaných v každém z těchto států.

Žádost o přiznání kteréhokoli druhu důchodu se podává u Okresní správy sociálního zabezpečení, kde vám také sdělí bližší informace k jednotlivým typům důchodů.

KONTAKT

OKRESNÍ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ PLZEŇ – MĚSTO

Americká 28–30, 303 18 Plzeň

Tel.: 377 486 111

Adresa e-podatelny: posta.pm@cssz.cz

2. STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA

System státní sociální podpory je upraven **zákonem č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře**. Podle tohoto zákona se poskytují následující sociální dávky:

Dávky závislé na výši příjmu:

- **přídavek na dítě** – základní dlouhodobá dávka poskytovaná rodinám s dětmi (je poskytován ve třech výších podle věku dítěte a ve dvou výměrách podle druhu příjmu),
- **příspěvek na bydlení** – dávka určená na náklady na bydlení rodinám a jednotlivcům s nízkými příjmy,
- **porodné** – jednorázová dávka, na kterou vzniká nárok dnem narození dítěte nebo převzetím dítěte do 1 roku do trvalé péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu, tzn. rozhodnutí soudu o svěření dítěte do péče jiné osoby než rodiče, o osvojení dítěte nebo o předání dítěte osvojiteli do péče před osvojením. Výše porodného činí 13 000 Kč na první dítě a 10 000 Kč na druhé dítě.

Dávky nezávislé na příjmu

- **rodičovský příspěvek** – rodič, který po celý kalendářní měsíc osobně celodenně a řádně pečuje o dítě, které je nejmladší v rodině, má nárok na rodičovský příspěvek nejdéle do 4 let věku tohoto dítěte, a to nejdéle do doby, kdy mu je na rodičovském příspěvku z důvodu péče o toto dítě vyplacena celková částka 300 000 Kč, není-li stanoveno jinak. V případě, že nejmladším dítětem v rodině jsou 2 či více dětí narozených současně, má tento rodič nárok na 1,5násobek částky 300 000 Kč.
- **pohřebné** – na pohřebné má nárok osoba, jež vypravila pohřeb nezaopatřenému dítěti nebo osobě, která byla rodičem nezaopatřeného dítěte, a to za podmínky, že

zemřelá osoba měla ke dni úmrtí trvalý pobyt na území ČR; výše pohřebného je stanovena pevnou částkou 5 000 Kč.

3. POMOC V HMOTNÉ NOUZI

Systém pomoci v hmotné nouzi je upraven **zákonem č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi**. Dávkami, kterými se řeší pomoc v hmotné nouzi, jsou:

- **příspěvek na živobytí** – základní dávka pomoci v hmotné nouzi, která řeší nedostatečný příjem osoby či společně posuzovaných osob,
- **doplatek na bydlení** – přísluší osobě nebo rodině, které nestačí její vlastní příjmy (včetně příspěvku na bydlení) na pokrytí nákladu na bydlení,
- **mimořádná okamžitá pomoc** – je poskytována jako pomoc v situacích nepříznivého a mimořádného charakteru, kdy je nutné poskytnout pomoc bezprostředně.

KONTAKT

ÚŘAD PRÁCE ČESKÉ REPUBLIKY – KRAJSKÁ POBOČKA V PLZNI

Kaplířova 2731/7, 320 73 Plzeň

Tel.: 950 148 111

E-mail: podatelna.pm@uradprace.cz

ODKAZY

www.mpsv.cz (CZ, EN)

- oficiální stránky Ministerstva práce a sociálních věcí ČR
- informace o dávkách státní sociální podpory a hmotné nouze

www.cssz.cz (CZ, EN, D, F)

- oficiální stránky České správy sociálního zabezpečení
- informace o důchodovém a nemocenském pojištění včetně adresáře poboček

SLUŽBY PRO CIZINCE

Oblast sociálních služeb je vymezena **zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách**, který upravuje podmínky poskytování pomoci a podpory lidem v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči.

V České republice často poskytují sociální služby tzv. nestátní neziskové organizace. Služby jsou klientům většinou poskytovány bezplatně a vycházejí z těchto principů:

- individuální přístup a respekt k potřebám klienta,
- podpora klienta ze strany poskytovatele služby,
- rovný přístup bez rozdílu původu, věku, handicapu atd.,
- povinná mlčenlivost na straně poskytovatele služby.

Seznam všech organizací, které poskytují služby cizincům, najdete na webových stránkách **Odboru sociálních služeb Magistrátu města Plzně:**

<https://socialnisluzby.plzen.eu/katalog-sluzeb/?sk=9&co=vse&dr=vse>

KONTAKT

Martinská 2 (1. patro), 306 32 Plzeň

Tel.: 378 033 351

<http://socialnisluzby.plzen.eu>

V Plzni poskytují bezplatně služby cizincům tyto organizace:

Poradna pro cizince Diecézní charity Plzeň

Cílová skupina

- imigranti a azylanti – cizinci a uprchlíci, rodinní příslušníci cizinců a uprchlíků, čeští občané s vazbou na cizince

Poskytované služby

- sociální poradenství – informace a rady týkající se života v České republice (problematika povolení k pobytu, mezinárodní ochrany, občanství ČR, zaměstnání, bydlení, vzdělávání, sociálního zabezpečení, zdravotní péče atp.),
- právní poradenství a pomoc se sepsáním odvolání, soudních podání atp.,
- pomoc s vyřizováním administrativních záležitostí (vyplnění formulářů, sepsání životopisu, porozumění dokumentům atp.),
- doprovody a asistence při jednání s úřady a jinými institucemi,
- komunitní tlumočení v několika jazycích,
- kurzy českého jazyka,
- PC studovna s bezplatným přístupem na internet,
- zprostředkování materiální pomoci (v odůvodněných případech),
- vzdělávací a integrační aktivity,
- registrovaná sociální služba.

Všechny služby jsou poskytovány bezplatně.

Kontakt

Adresa: Cukrovarská 16, 301 00 Plzeň

Jagellonská 9, 301 00 Plzeň, Oddělení pobytu cizinců OAMP MV ČR v Plzni

Tel.: 731 433 060, 731 433 027, 731 591 883, 731 433 008, 731 433 023, 731 433 096

E-mail: poradna@dchp.charita.cz

www.dchp.cz

Centrum na podporu integrace cizinců – Plzeňský kraj

Cílová skupina

- cizinci dlouhodobě legálně pobývajících na území ČR na základě Zákona o pobytu cizinců, držitelé mezinárodní ochrany (azyl, doplňková ochrana) a dále osoby, které nepatří do výše uvedených skupin a mají prokazatelně obdobné integrační potřeby jako výše uvedené skupiny.

Poskytované služby

- základní i odborné sociální poradenství – ambulantní i terénní formou,
- právní poradenství,
- kurzy českého jazyka,
- sociokulturní kurzy,
- internetové pracoviště a knihovna pro cizince,

- vzdělávací kulturní a sportovní akce pro cizince i širokou veřejnost.

Kontakt

Adresa: Americká 39, 301 00 Plzeň

Tel.: 725 874 975/6, 377 223 157

E-mail: icplzen@suz.cz

www.integracnicentra.cz

Organizace pro pomoc uprchlíkům, z. s.

Cílová skupina

- cizinci ze zemí mimo EU se všemi druhy pobytu v ČR a jejich rodinní příslušníci,
- cizinci z EU v tíživé životní situaci.

Poskytované služby

- bezplatné sociální a právní poradenství,
- poradenství pro žadatele o mezinárodní ochranu,
- návratové poradenství,
- job koučink,
- kurzy českého jazyka,
- pomoc při ověřování dokladu o vzdělání ze země původu,
- pomoc při vyhledávání konkrétního zaměstnání,
- asistence při jednání se zaměstnavateli,
- asistence při jednání na úřadech,
- asistence při jednání s pracovními agenturami,
- individuální pomoc s řešením bydlení,
- semináře a přednášky.

Všechny služby OPU Plzeň jsou poskytovány zdarma.

Kontakt

Adresa: sady Pětatřicátníků 33, 301 00 Plzeň

Tel.: +420604809165

E-mail: opu.plzen@opu.cz

www.opu.cz

Terén pro ohrožené osoby Diakonie ČCE – středisko Západní Čechy

Cílová skupina

- imigranti a azylanti; oběti obchodu s lidmi; osoby komerčně zneužívané a oběti trestných činů.

Poskytované služby

- pracovně-právní a sociální poradenství v oblasti zaměstnanecké a cizinecké problematiky (nevyplacené mzdy, zadržované mzdy, zadržování dokladů, nucená práce ad.),
- doprovody při jednání s institucemi (Odbor azylové a migrační politiky, Cizinecká policie, OSSZ, ÚP, Inspektorát práce, lékař, zdravotní pojišťovny ad.),
- doprovody při jednání se zaměstnavateli,
- příprava podkladů pro žalobu, podnět k inspektorátu práce,
- příprava podkladů pro žádosti o vízum, přechodný a trvalý pobyt,
- příprava podkladů pro dávky státní sociální podpory, dávky hmotné nouze, nemocenské dávky atd.,
- řešení situace při ztrátě dokladů, nebo při vypršení jejich lhůty,

- tlumočení rumunština, ruština, ukrajinština a angličtina.
Všechny služby jsou poskytovány bezplatně.

Kontakt

Adresa: Resslova 12, 301 00 Plzeň

Tel.: 737 651 641 (SOS mobil)

E-mail: teren@diakoniezapad.cz

<https://www.diakoniezapad.cz>

ODKAZY

socialnisluzby.plzen.eu (CZ)

- oficiální stránky Odboru sociálních služeb Magistrátu města Plzně
- seznam organizací poskytujících sociální služby pro cizince na území města Plzně

<http://www.czech.cz/en/Home-en> (CZ, EN, F, D, E, RUS)

- oficiální stránky ČR
- základní informace o kultuře, studiu, zaměstnávání a podnikání v ČR

ekskurzy.cz (CZ)

- oficiální stránky Evropské kulturní skupiny, z. s.

VZDĚLÁVÁNÍ

Základními právními předpisy upravujícími vzdělávání v ČR jsou **zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání (tzv. školský zákon), a zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách.**

PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ (3–6 let)

Mateřská škola poskytuje předškolní vzdělávání dětem zpravidla ve věku 3–6 let. Vzdělávání do 5 let věku dítěte není povinné. **Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte je již předškolní vzdělávání povinné.**

Povinné předškolní vzdělávání se vztahuje i na občany jiného členského státu Evropské unie, kteří na území České republiky pobývají déle než 90 dnů. Dále se povinné předškolní vzdělávání vztahuje na jiné cizince, kteří jsou oprávněni pobývat na území České republiky trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů, a na účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany.

Zápis k předškolnímu vzdělávání se koná v období od 2. května do 16. května (termín a místo zápisu stanoví ředitel/ředitelka mateřské školy). **Dítě může být přijato k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku.**

Platby v mateřských školách

Vzdělávání v mateřské škole je poskytováno za **úplatu** (pro děti do 5 let). V průběhu **povinné školní docházky** (poslední školní rok v mateřské škole) **je bez úplaty.**

Úhrada za stravné se platí po celou dobu předškolního vzdělávání.

Dále existují dětské skupiny a jiné soukromé subjekty, kam lze zpravidla přihlásit i děti mladší tří let. Tyto služby jsou placené.

ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ (6–15 let)

Školní docházka **je povinná** po dobu devíti školních roků. Žáci se vzdělávají společně v základních školách organizovaných do dvou stupňů (1.–5. třída a 6.–9. třída). Po ukončení prvního stupně školy lze pokračovat na druhém stupni základní školy nebo na víceletém gymnáziu.

Povinná školní docházka se vztahuje i na občany jiného členského státu Evropské unie, kteří na území České republiky pobývají déle než 90 dnů. Dále se povinná školní docházka vztahuje na jiné cizince, kteří jsou oprávněni pobývat na území České republiky trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů, a na účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany.

Zákonný zástupce **je povinen přihlásit dítě**, které dosáhne k 31. 8. daného roku 6 let věku, **k zápisu k povinné školní docházce**, a to v době **od 1. dubna do 30. dubna** kalendářního roku. Termín a místo zápisu stanoví ředitel/ředitelka školy.

Zákonný zástupce je povinen žáka přihlásit k povinnému vzdělávání do 90 dnů od příchodu do ČR, tedy i v průběhu školního roku.

Není-li dítě tělesně nebo duševně vyspělé, lze ředitele/ředitelku školy požádat v době zápisu **o odklad školní docházky** o jeden školní rok. Žádosti bude vyhověno, pokud bude doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení (viz níže Pedagogicko-psychologická poradna) a odborného dětského lékaře nebo klinického psychologa.

Pro plnění povinné školní docházky **vymezují obce pro děti s místem trvalého pobytu** nebo pro děti cizince **s místem pobytu na tomto území** školské obvody spádových škol. Školy ve školském obvodu mají povinnost děti přijmout až do naplnění jejich kapacity.

Z jiného důvodu nelze žáka odmítnout.

Platby v průběhu základního vzdělávání

Povinné základní vzdělávání ve veřejných školách je bezplatné. Platí se pouze stravné a pobyt ve školní družině (školních klubech).

STŘEDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Po splnění povinné školní docházky pokračuje většina žáků na dalším stupni vzdělávání.

- a) střední vzdělání** (získá žák úspěšným ukončením vzdělávacího programu v délce 1 roku nebo 2 let denní formy vzdělávání),
- b) střední vzdělání s výučním listem** (získá žák úspěšným ukončením vzdělávacího programu v délce 2 nebo 3 let denní formy vzdělávání nebo vzdělávacího programu zkráceného studia pro získání středního vzdělání s výučním listem),
- c) střední vzdělání s maturitní zkouškou** (získá žák úspěšným ukončením vzdělávacího programu šestiletého nebo osmiletého gymnázia, vzdělávacího programu v délce 4 let denní formy vzdělávání, vzdělávacího programu nástavbového studia v délce 2 let denní formy vzdělávání nebo vzdělávacího programu zkráceného studia pro získání středního vzdělání s maturitní zkouškou).

VZDĚLÁVÁNÍ NA KONZERVATOŘI

Po splnění povinné školní docházky lze pokračovat i na konzervatoři, kam mohou být přijati žáci, kteří splní přijímací řízení včetně talentových zkoušek z uměleckých oborů. Úspěšným ukončením vzdělávacího programu na konzervatoři se dosahuje těchto stupňů vzdělání:

- a) střední vzdělání s maturitní zkouškou** (získá žák úspěšným ukončením odpovídající části vzdělávacího programu na konzervatoři nejdříve po 4 letech denní formy vzdělávání v šestiletém vzdělávacím programu nebo po 8 letech denní formy vzdělávání v osmiletém vzdělávacím programu),
- b) vyšší odborné vzdělání na konzervatoři** (získá žák úspěšným ukončením šestiletého nebo osmiletého vzdělávacího programu).

Platby v průběhu středního vzdělávání

Vzdělávání na střední škole je zpravidla bezplatné. Žák si hradí učebnice, školní pomůcky a stravu.

VYŠŠÍ ODBORNÉ ŠKOLY A VYSOKÉ ŠKOLY

Žáci, kteří získali vzdělání ukončené maturitní zkouškou, mohou pokračovat ve studiu na vyšších odborných školách nebo na vysokých školách (státní, veřejné nebo soukromé školy).

PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÁ PORADNA

Pedagogicko-psychologické poradny (PPP) patří spolu se speciálně pedagogickými centry a středisky výchovné péče mezi **školská poradenská zařízení**. PPP poskytují

služby pedagogicko-psychologického a speciálně pedagogického poradenství a pedagogicko-psychologickou pomoc při výchově a vzdělávání žáků. Poskytování poradenských služeb je **bezplatné**.

NOSTRIKACE DOSAŽENÉHO VZDĚLÁNÍ

O uznání zahraničních vysvědčení ze základních, středních a vyšších odborných škol rozhoduje **krajský úřad** příslušného regionu, ve kterém je žadatel přihlášen k trvalému pobytu.

Žádost o nostrifikaci **vysokoškolského vzdělání** lze podávat na:

- rektorátu veřejné vysoké školy s obsahově podobným akreditovaným studijním programem,
- Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR,
- Ministerstvu obrany ČR – pro oblast vojenského vzdělání,
- Ministerstvu vnitra ČR – pro vzdělání v oblasti bezpečnostních sil.

Ucelené informace najdete na www.msmt.cz

ODKAZY

www.plzen.eu/vzdelavani/vzdelavani.aspx (CZ)

- Odbor školství, mládeže na sportu Magistrátu města Plzně

www.plzenskeskoly.cz/ (CZ)

- oficiální portál plzeňských ZŠ a MŠ

www.plzensky-kraj.cz/skolstvi-a-sport (CZ, D, EN)

- stránky Krajského úřadu Plzeňského kraje

www.stredniskoly.cz/seznam-skol/plzensky-kraj/ (CZ)

- seznam středních škol a aktuální informace o nich

www.msmt.cz/ (CZ, EN)

- oficiální stránky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR

cizinci.npi.cz/ (CZ)

- oficiální portál Národního institutu pro další vzdělávání (podpora pedagogických pracovníků vzdělávajících děti/žáky cizince; zajištění tlumočení a překladů)

www.pepor-plzen.cz/ (CZ)

- oficiální stránky Pedagogicko-psychologické poradny pro Plzeňský kraj

PLZEŇ – KULTURA A ZÁBAVA

Plzeň je se svými téměř 171 000 obyvateli čtvrtým největším městem České republiky. V západní části Čech zaujímá významné dominantní postavení jako silné průmyslové, obchodní, kulturní a správní centrum. Město bylo založeno v roce 1295 na soutoku řek Úhlavy, Úslavy, Radbuzy a Mže českým králem Václavem II.

Plzeň je známá jako průmyslové a pivovarnické město. V rozsáhlých továrních halách bývalé Škodovky se vyrábějí dopravní prostředky, na druhé straně krajské metropole se pak vaří známá piva Prazdroj a Gambrinus. Spodně kvašený světlý ležák se celosvětově označuje jako Pilsner nebo Pils podle německého jména města – Pilsen.

Mezi nejvýznamnější památky této západočeské metropole patří historické jádro města a okolní ulice, které jsou dnes chráněny jako městská památková rezervace. Dominantou města je gotický chrám sv. Bartolomeje, který je se svou 102 metrů vysokou věží nejvyšší v Čechách. Dále se v Plzni nachází Velká synagoga, která je největší synagogou v Česku a zároveň třetí největší na světě. Světské památky zastupuje neopominutelná renesanční radnice z 16. století, Divadlo J. K. Tyla, Západočeské muzeum a historické podzemí o rozloze 17,5 km.

V Plzni se nachází Zoologická a botanická zahrada města Plzně a mnoho veřejných parků a zahrad (Luftova zahrada, Hruškova meditační zahrada, Arboretum Sofronka atd.).

K nejhodnotnějším tradicím plzeňského kulturního prostředí patří činnost Divadla J. K. Tyla. Plzeň je dějištěm kulturních akcí a festivalů mezinárodního významu, např. Smetanovské dny, Skupova Plzeň, Historický víkend, Pilsner Fest, mezinárodní Bienále kresby či Festival Divadlo. V rámci Plzeňského kulturního léta jsou pořádány koncerty a divadelní představení na otevřených scénách v centru města.

ODKAZY

www.plzen.eu (CZ, EN, D)

- oficiální stránky statutárního města Plzně

www.depo2015.cz (CZ, EN)

- web DEPO2015 – živý prostor, kde se propojuje kultura s byznysem

www.regionplzen.cz/kultura (CZ)

- webový kulturní portál Plzeňska

www.plzenskavstupenka.cz/cs/ (CZ)

- informace, rezervace a on-line prodej vstupenek

www.zooplzen.cz (CZ, EN, D)

- webové stránky Zoologické a botanické zahrady města Plzně

www.zpc-galerie.cz (CZ, EN, D)

- webové stránky Západočeské galerie v Plzni

www.zcm.cz (CZ)

- webové stránky Západočeského muzea v Plzni

www.techmania.cz (CZ, EN, D)

- webové stránky Techmania Science Center, o. p. s.

www.pilsnerpubs.cz (CZ)

- seznam restaurací, baru a hospod v Plzni

www.mkcr.cz (CZ, EN)

- oficiální stránky Ministerstva kultury ČR

DOPRAVA V PLZNI

System městské veřejné dopravy v Plzni tvoří tramvaje, trolejbusy a autobusy. Trojice tramvajových linek představuje páteř městské dopravy, spojuje největší předměstí s centrem města a vlakovým a autobusovým nádražím, městské autobusy pak zajišťují spojení vzdálených částí města a jako příměstské spoje i některých příměstských obcí.

Přeprava v prostředcích MHD je možná jen s platným jízdním dokladem, cestující bez platného jízdního dokladu je povinen zaplatit jízdné a přírážku k jízdnému.

Předplatné jízdné

Předplatné jízdné nabité například na jeden měsíc (31 dní) se cestujícímu vyplatí, pokud absolvuje během těchto 31 dní alespoň 30 jízd. Roční předplatné se vyplatí, pokud absolvujete alespoň 250 jízd. Předplatné jízdné je možné aktivovat na Plzeňské kartě, In Kartě Českých drah či v aplikaci Virtuální karta.

Plzeňská karta (popř. In Karta od Českých drah) je čipová karta, která slouží jako nosič předplatného MHD a elektronických peněz k použití na odbavovacím zařízení ve vozidle. Cestující s Plzeňskou kartou může využít předplatné i výhodné přestupní jízdné, které je možné zakoupit prostřednictvím platby z elektronické peněženky Plzeňské karty v samoobslužných terminálech přímo ve vozzech MHD.

Virtuální karta

System nabíjení a prokazování se předplatným pomocí bezkontaktní bankovní karty či mobilní aplikace. Aplikace je zdarma ke stažení na AppStore či Google Play. Po zaregistrování a vyplnění osobních údajů držitele si zákazník přiřadí identifikátor, kterým se bude chtít prokazovat (bankovní karta či mobil), a prostřednictvím e-shopu může dobít předplatné. Případné přepravní kontrole pak předloží buď bankovní kartu nebo mobilní telefon, podle toho, který identifikátor si zvolil při dobíjení.

Předplatné jízdné na Plzeňskou kartu je možné zakoupit těmito způsoby:

- prostřednictvím e-shopu Plzeňské karty na webu <https://eshop.plzenskakarta.cz/>; není nutná registrace uživatele, platba on-line přes platební bránu nebo převodem na účet; nutná validace objednávky přiložením karty k odbavovacímu zařízení s barevným displejem (Cardmenu) ve voze MHD, na bankomatu České spořitelny nebo na přepážce zákaznického centra PMDP, a. s.,
- prostřednictvím bankomatu České spořitelny; není nutné být držitelem bankovní karty vydané Českou spořitelnou, nabíjení je pro všechny bez poplatku; zakoupený produkt je ihned aktivní na kartě (není nutná validace); platba pouze bankovní kartou; více než 70 bankomatů v celém Plzeňském kraji.
- osobně na prodejním místě Plzeňské karty (seznam míst na webu www.pmdp.cz); za dobíjení je účtován manipulační poplatek.

Jednotlivé jízdné je možné zakoupit těmito způsoby:

- ve voze prostřednictvím odbavovacího automatu s barevným displejem (Cardmenu) **pomocí bezkontaktní bankovní karty** – přijímány jsou pouze karty Visa a Mastercard, u nichž jsou aktivovány off-line transakce a na nichž je dostatek finančních prostředků,
- ve voze **prostřednictvím Plzeňské karty, Plzeňské mini nebo dalších partnerských karet** (In Karta Českých drah, permanentka FC Viktoria Plzeň, Karlovarská karta, Mariánka,...) – Plzeňská Mini ve formě čipu slouží mimo jiné jako elektronická peněženka (nebo jako nosič přenosného předplatného), na kterou si cestující uloží hotovost a poté nakupuje ve voze jednotlivé jízdenky; Plzeňská mini je přenosná, můžete ji tedy půjčovat například rodinným příslušníkům či přátelům,
- **prostřednictvím mobilní aplikace Virtuální karta** – do mobilního telefonu je potřeba si nainstalovat aplikaci Virtuální karta, která je dostupná zdarma na AppStore nebo Google Play; nákup jízdenek je možný ihned po stažení aplikace (není nutná registrace),
- **formou SMS** – SMS jízdenku lze objednat prostřednictvím krátké textové zprávy ve formátu PMDP35M (přestupní SMS jízdenka s platností 35 minut) nebo PMDP24H (přestupní SMS jízdenka s platností 24 hodin) na telefonním čísle 90206; cestující je oprávněn cestovat až po obdržení potvrzovací SMS; telefonní číslo, na které je jízdenka objednána, musí být registrováno u jednoho z českých operátorů,
- **papírové jízdenky mechanicky označované ve vozech** – dostupné na zákaznických centrech PMDP, a. s., nebo u distributorů (trafiky, večerky, Česká pošta apod.).

Ceník jízdného a předplatného, schéma linek, jízdní řády a další informace najdete na www.pmdp.cz. Pro informace můžete využít také infolinku PMDP, a. s., 371 655 600 (Po – Pá 7:00 – 18:00) či e-mail info@pmdp.eu.

ODKAZY

www.pmdp.cz (CZ, EN, D)

- informace o jízdních řádech, cenách jednotlivého jízdného a cenách předplatného jízdného, schéma linek, smluvní přepravní podmínky, reklamační řád atd.

www.plzenskakarta.cz (CZ, EN)

- informace o Plzeňské kartě (včetně formulářů potřebných k podání žádosti), o aplikaci Virtuální karta, e-shopu Plzeňské karty atd.

www.idpk.cz (CZ, EN)

- doprava celého Plzeňského kraje – ČSAD autobusy, vlaky ČD, příp. další dopravci v celém Plzeňském kraji; ceny jízdného, podmínky cestování apod.

www.mdcr.cz (CZ, EN)

- oficiální stránky Ministerstva dopravy ČR

www.cd.cz (CZ, EN)

- informace o vlakové dopravě

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

112 Linka tísňového volání

150 Hasiči

155 Zdravotnická záchranná služba

158 Policie ČR

156 Městská policie

1180 Informace o telefonních číslech v ČR

ODKAZY

www.policie.cz (CZ, EN)

- oficiální stránky Policie ČR
- kontakty na jednotlivé útvary a oddělení, dopravní servis atd.

www.ceskaposta.cz/index (CZ, EN)

- oficiální stránky České pošty, s. p.
- informace o cenách poštovního a poštovních směrovacích číslech, včetně adresáře pošt v ČR

www.intercash.cz (CZ, EN)

- Western Union – mezinárodní převody peněz

www.ochrance.cz (CZ, EN)

- ombudsman – Veřejný ochránce práv

www.justice.cz (CZ)

- oficiální stránky českého soudnictví
- soudy, státní zastupitelství, Rejstřík trestů, Vězeňská služba, vyhledávání v obchodním rejstříku

www.kstcr.cz/cz (CZ, EN)

- oficiální stránky Komory soudních tlumočnicků ČR

www.nkcr.cz (CZ, EN, D, F)

- oficiální stránky Notářské komory ČR
- seznam notářů v ČR

www.cak.cz (CZ, EN, D, F, RUS)

- oficiální stránky České advokátní komory
- informace o bezplatném právním poradenství, seznam advokátů

www.cizinci.cz (CZ, RUS, UA, VN, MGL, EN)

- oficiální stránky Ministerstva práce a sociálních věcí ČR a Ministerstva vnitra ČR o integraci cizinců
- aktuální informace o integraci cizinců v ČR, včetně adresáře kontaktů, informačních materiálů a publikací pro cizince

portal.gov.cz (CZ, EN)

- portál veřejné správy ČR
- praktické informace o pobytu, zaměstnání, podnikání, systému vzdělávání a zdravotní péče na území ČR, včetně návodu k řešení vybraných životních situací

www.domavcr.cz (CZ, RUS, UA, VN, MGL, EN, F)

- praktické informace a rady pro cizince žijící v ČR, včetně adresáře kontaktů

Při zpracování příručky jsme vycházeli z platných zákonů a informací uveřejněných na internetových stránkách příslušných institucí a z informací poskytnutých jednotlivými institucemi a organizacemi.

Informační příručka pro cizince byla vydána za finanční podpory MV ČR v rámci projektu

„Podpora integrace cizinců na lokální úrovni v roce 2021“.